

РАЗВИТИЕТО НА БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА – СОФИЯ АД ЗА 2005 Г.

РАЗВИТИЕ НА ПРАВИЛАТА НА БОРСАТА. НОРМАТИВНА УРЕДБА

През 2005г. Правилникът на БФБ-София претърпя три изменения и допълнения, както следва:

- Първата промяна е от 26.01.2005 и касае включването на нова ал. 3а в чл. 26, която указва като срок на временно отстраняване на борсов посредник или борсов член при установени нарушения на ЗППЦК и останалата нормативна база “до приключване на административно-наказателното производство с влязло в сила решение”.
- Втората промяна на Правилника е одобрена от Съвета на директорите на борсата на заседанията му от 11.03.2005 и 07.04.2005 г. и обхваща множество промени по отношение на налагането на санкции от борсата, конкретизация на видовете нарушения, констатирането им от страна на упълномощени служители на борсата и производството по налагане на санкции от Съвета.
- Третата промяна на Правилника е одобрена от Съвета на 08.11.2005 г. и касае намаляването на комисионата, дължима на борсата за сделки с акции от 0.1 % на 0.083 % от всяка от страните по сделката.

През месец ноември Съветът на директорите одобри Правила за работа със системата BSE Online и разпространение на борсова информация в реално време от членовете на “БФБ-София” АД, регламентиращи регистрацията и работата със системата и условията, при които борсовите членове могат да разпространяват пазарна информация по електронен способ към своите клиенти и трети лица.

ПАЗАРИ – РАЗВИТИЕ. ПАЗАРНИ СЕГМЕНТИ – НОВИ ПАЗАРИ.

Към 31.12.2005 г. на “БФБ-София” АД са регистрирани 389 емисии ценни книжа, от които 43 емисии на Официален пазар (вкл. ДЦК и облигации) и 391 на Неофициален пазар (вкл. облигации, компенсаторните инструменти и други ценни книжа). За годината е прекратена регистрацията на 54 емисии, в които се включват и емисиите права, а регистрираните нови емисии ценни книжа са 81, отново включително тези емисии. На пазарите на акции бяха регистрирани 18 нови публични дружества, 3 от които посредством първично предлагане, а беше прекратена търговията с 16, поради отписване от регистъра на КФН. За годината бяха вписани и 21 увеличения на капитала на публични дружества спрямо 11 за 2004 г.

На 30.06.2005 г. изтече и срокът на валидност на инвестиционните бонове по чл. 44, ал. 1 от отменения Закон за преобразуване и приватизация на държавните и общински предприятия. Във връзка с това, търговията с тях беше преустановена на 28.06.2005 г.

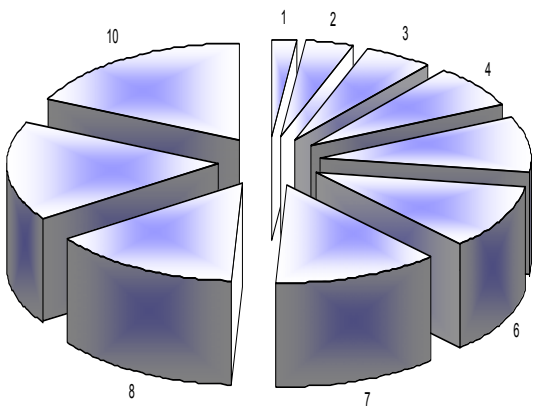
През първото полугодие на 2005 г. най-ликвидните инструменти на БФБ-София АД бяха компенсаторните инструменти, особено през месец януари, като това беше съпроводено с прогресивно повишение на цената им, най-вече под влияние на аукционите за приватизация на Българската телекомуникационна компания.

През второто шестмесечие активността на търговията с тях спадна, отчасти поради факта, че половината от инструментите в обращение беше изразходвана за плащане по цитираните аукциони, а освен това до края на годината нямаше други приватизационни сделки посредством публично предлагане, т.е. тези инструменти служеха основно за плащане в централизиран и неприсъствени публични търгове. За годината с тях, както и с инвестиционните бонове се сключиха 44 332 сделки, а реализираният оборот надхвърли 550 млн. лв.

На пазарите на акции за поредна година се регистрира сериозен ръст в оборота и броя сделки. Въпреки, че реализираните обороти на официалният пазар за годината отбелязват лек спад, той е напълно компенсирал от петкратния ръст по неофициалния, на който за годината са прехвърлени ценни книжа на стойност от 929 млн. лв. Ръст от около 150 % се наблюдава и на неофициалния пазар на облигации, но той не е обусловен от активизиране на търговията с тях, а от факта, че броят на облигационните емисии продължава да расте бързо, като към края на годината на него са регистрирани 53 емисии спрямо 31 през декември 2004 г.

На пазара на акции през 2005 г. по отношение на оборота доминираха акциите на дружествата от транспорта и съобщенията, следвани от холдинговите дружества и заетите в преработващата промишленост и търговията. По отношение на броя сделки, логично най-активно търгувани бяха холдинговите дружества и преработващата промишленост.

Структура на търговията по пазарни сегменти за 2005 г.

№	Сегмент	Оборот (лв.)
1	Транспорт, складиране и съобщения	530963883.6
2	Финансово посредничество	327180961.4
3	Преработваща промишленост	317948458.3
4	Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	175394844.9
5	Строителство	85940006.52
6	Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнесуслуги	53778844.19
7	Хотели и ресторанти	42692735.67
8	Добивна промишленост	16959468.23
9	Селско, ловно и горско стопанство	815828.67
10	Други дейности, обслужващи обществото и личността	215660.16

Структура на търговията по пазари за 2005 г.

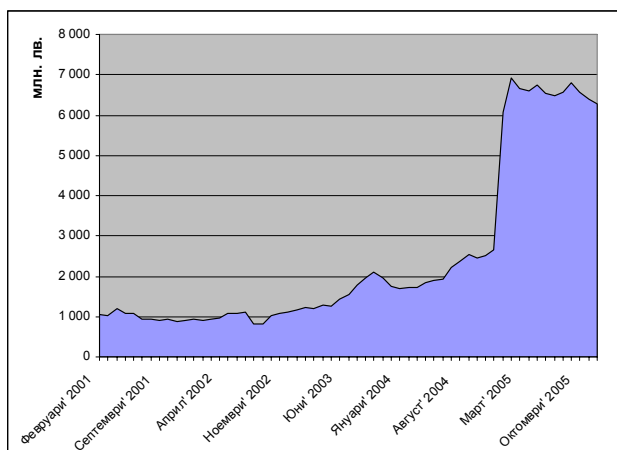
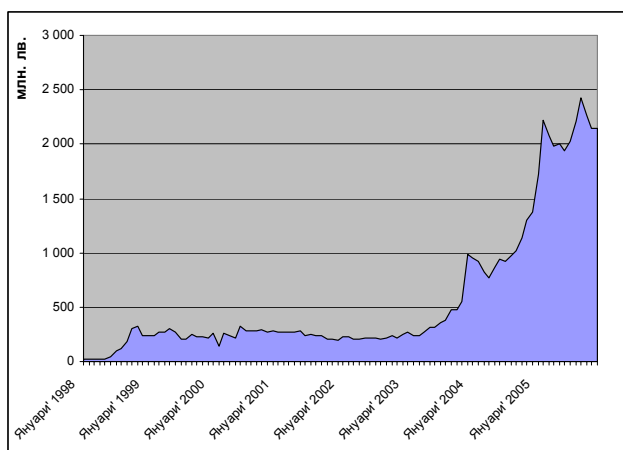
Пазар	Общи стойности		
	Лотове	Оборот (лв.)	Сделки
Блокови и други договорени сделки	351 134 887	613 179 432.58	158

Търгово предлагане	3 249 783	87 444 199.37	55
Обратно изкупуване	35 980	79 156.00	2
Приватизационни сделки в лева			0
Приватизационни сделки в КИ	2 869 251	632 643 003.61	1 466
Официален пазар, сегмент А	11 089 891	52 014 331.39	10 523
Официален пазар, сегмент В	9 347 456	56 063 373.27	7 252
Официален пазар, сегмент С	46 494 984	262 195 376.97	84 083
Официален пазар, корпоративни облигации	39 312	44 268 534.08	226
Официален пазар, общински облигации	8	6 440.00	1
Официален пазар на ДЦК			0
Неофициален пазар на акции	60 937 842	929 555 521.03	107 803
Неофициален пазар на облигации	128 263	207 793 554.92	729
Неофициален пазар на КИ	305 720 339	267 873 463.54	44 179
Неофициален пазар на други ЦК	7 725 656	6 060 524.66	1 335
Сделки по чл. 54, ал. 5			0
Първичен пазар на акции	844 204	5 451 436.08	233
Първичен пазар на облигации			0
Първичен пазар на други ЦК	4 500 000	1 743 537.96	348
Първичен пазар на ДЦК			0
Големи обеми от акции	51 991	8 229 538.36	55
Централизиран публичен търг	1 018 438	5 418 374.22	469
Неприсъствен публичен търг	26	2 940 008.00	26
Общо:	805 188 311	3 182 959 806.04	258 943

През годината капитализацията на борсата нарасна значително, като на практика се удвои, въпреки че това повишение се дължеше основно на регистрацията на БТК АД на неофициалния пазар, като само това дружество към 31.12.2005 г. формира около 1/3 от общата капитализация на борсата. Наблюдава се и сериозен ръст на капитализацията на останалите пазари, като за сегмент В на официалния той е 62 % прямо края на 2004 г., а за сегмент С – 48 %. Това повишение в голяма степен се дължи на сериозния ръст в цените на дружествата и увеличаването на капиталите им, тъй като на официалния пазар броят на регистрираните компании е почти непроменен спрямо 2004 г.

Пазарна капитализация към 31.12.2005	
Пазар	Капитализация
Официален Пазар Акции сегмент "А"	122,095,158.35
Официален Пазар Акции сегмент "В"	688,455,829.03
Официален Пазар Акции сегмент "С"	1,337,700,686.12
Неофициален Пазар на акции	6,285,701,658.89
ОБЩО	8,433,953,332.39

Пазарна капитализация на Официален пазар на акции (1998-2005) Пазарна капитализация на Неофициален пазар на акции (2001-2005)

ПРИВАТИЗАЦИЯ ПРЕЗ БОРСАТА

Значителен оборот през 2005 г. бе реализиран и на Приватизационен пазар за плащане с компенсаторни инструменти, поради единствената приватизационна сделка за годината за 35 % от капитала на БТК, за които участниците на пазара платиха 632 млн. лв. под формата на компенсаторни инструменти.

За годината бяха организирани 6 централизирани публични търга и 3 неприсъствени. Въпреки това, поради малкия брой дружества, предложени на тях, тези два сегмента на Приватизационния пазар отбелязаха значителен спад на показателите.

Пазар	Обем (лотове)			Оборот (лв.)			Брой Сделки		
	2004	2005	Промяна	2004	2005	Промяна	2004	2005	Промяна
Приватизационни сделки в КИ	980 869	2 869 251	193%	14 978 798	632 643 004	4124%	371	1 466	295%
Централизиран публичен търг	11 446 246	1 018 438	-91%	58 717 997	5 418 374	-91%	3 396	469	-86%
Неприсъствен публичен търг	247	26	-89%	43 638 867	2 940 008	-93%	247	26	-89%

ИНФОРМАЦИОННИ УСЛУГИ НА БФБ-СОФИЯ

“БФБ - София” АД предоставя широк спектър от информационни услуги, вариращи от абонамент за официалните ежедневни и месечни издания на Борсата до предоставяне на информация в реално време чрез пълен достъп до базата данни на Борсата. Борсата е подписала дългосрочни договори за предоставяне и разпространение на информация със световни информационни агенции като “Томсън Файненшъл”, “Ройтерс”, “Блумберг”, “Интерактив Дейта Корпорейшън” и други.

През 2005 година продължи утвърдената практика за сътрудничество със специализирани финансови издания (главно вестници като "Капитал", "Дневник", "Пари", "Банкер" и "Кеш"), които по силата на сключени рамкови договори с “БФБ - София” АД получават и разпространяват обобщени данни за борсовата търговия в статичен вид. Успешното взаимодействие с българските медии допринесе за по-широкото и обективно отразяване на борсовите събития през 2005 година и насочи общественото внимание към дискусиата за развитието на капиталовия пазар в България, с оглед предстоящото ни присъединяване към ЕС.

Засиленият интерес към борсовата търговия от страна на различни потребители на икономическа информация в България налага разработването на нови услуги за българския пазар, които да бъдат съобразени, както с условията на общата макроикономическа ситуация в страната, така и със световната практика в сферата на информационните услуги. В този смисъл, “БФБ - София” АД се старее да предлага на българските електронни медии, на инвестиционните посредници и на емитентите на ценни книжа нови стандартизирани информационни пакети, които са разработени да задоволят потребностите на техните клиенти – реални и потенциални инвеститори, които все по-често търсят “он-лайн” информация в Интернет пространството.

Съобразявайки се с нуждите на широката публика, “БФБ – София” АД продължава да разпространява и безплатна борсова информация чрез Интернет-страницата си. Уеб-сайтът е разработен така, че, освен общата информация за структурата и дейността на борсата, да предоставя и информация за резултатите от търговската сесия с 15-минутно закъснение (с прилежащ архив), обобщени данни за реализирания оборот и пазарна капитализация, текущи новини. Осигурена е възможност за самостоятелно изготвяне на статистически справки, за търсене на данни и новини по периоди, и др. За улеснение на инвеститорите от провинцията, през 2005 година на Интернет-страницата на Борсата официално стартира “търсачка” в база данни за клоновете и офисите на лицензираните инвестиционни посредници в цялата страна. Обновяването на официалния сайт на борсата е постоянен процес, като усилията са насочени главно към оптимизиране на предоставяната информация по начин, който да не затруднява достъпа до нея. Търсят се нови решения за по-добра интерактивност на менютата и лесна навигация, достъпна за всички потенциални инвеститори. Съвсем скоро потребителите на Интернет-страницата на борсата ще имат възможност да открият обобщена информация за интересувашата ги компания, както и информация за всички емисии, издадени от нея. Предоставянето на обобщена безплатна информация чрез страницата на Борсата задоволява нуждите на широката публика, като позволява да се запазят платените специфични услуги и ценовите равнища.

През ноември 2005 г. реално беше пуснат в експлоатация и т.нар. gate към системата за търговия, като чрез Правилата за експлоатацията му се даде възможност борсовите членове, които го използват да разпространяват получената информация за търговията по електронен способ в реално време. Паралелно с това беше разработена и система, позволяваща синхронизацията на модула за новини на борсовия терминал с новините, публикувани на уеб-сайта на борсата и включвани в официалния ежедневния бюлетин.

През първото полугодие на годината беше издадена брошурата “БФБ:Цифри и факти - 2004/2005 год.” на български и английски език.

Борсата активно развива и подобрява разкриването на информация в уеб сайта по време на кампаниите по изпращане на финансовите отчети на емитентите. Отчита се все по-добра активност от страна на публичните дружества, като по време на кампаниите до 90 - 95 % от тях са изрядни. Една от въведените практики е след изтичането на срока за представянето на отчет, специалистите от страна на Борсата да “прозвънят” неизрядните емитенти и да им напомнят за пропуснатото задължение. Постъпващата информация от публичните дружества незабавно се отразява в борсовите информационни системи. Практиката е всяка една промяна за която Борсата е уведомена се въвежда в регистъра на емитентите.

БФБ-София АД продължи активно да работи с емитентите на ценни книжа. Като едно от задълженията на екипа ѝ е непрекъснато консултиране на публичните дружества по отношение на начините, възможностите и задълженията при разкриване на информация от тяхна страна с оглед продължаващо подобряване на качеството на разкриваната информация.

Освен с емитентите, се поддържат и непрекъснати контакти с асоциациите на директорите за връзка с инвеститорите. Съвместно с тях са проведени многобройни семинари с участието на лектори от страна на Бorsата.

МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ НА БФБ-СОФИЯ

През 2005 год. БФБ-София продължи да разширява международните си контакти и да засили сътрудничеството си с борсите в Европа. Наред с утвърждаването на авторитетат си във Федерацията на Евро-Азиатските фондови Борси (FEAS), Бorsата задълбочи връзките си и с Федерацията на Европейските Фондови Борси (FESE), в която предстои тя да стане пълноправен член след приемането на България в Европейския съюз. С тези организации Бorsата поддържа регулярен контакт, предоставя данни за търговията с ценни книжа и участва в списването на борсови справочници.

Много силно начало на международната дейност на БФБ-София през 2005 год. бе проведената през февруари при голям интерес конференция “Фондовите пазари: Технологични решения и развитие на инфраструктурата в контекста на многостранното сътрудничество”, организирана съвместно с FEAS. Присъстваха представители на 15 борси от Европа и Азия, както и видни международни експерти по капиталови пазари.

В изпълнение на програмата за развиване на сътрудничеството и обмяна на опит с европейските борси делегация на БФБ-София посети през март португалската EURONEXT Lisbon. Ръководството на лисабонската борса информира за отражението на присъединяването към EURONEXT върху местния фондов пазар и бизнеса на инвестиционните посредници.

За развитието на регионалните връзки на БФБ-София допринесоха посещенията на ръководни нейни представители в Македонската фондова борса /м. юни/ и в Букурещката фондова борса /м. декември/ във връзка с 10-годишнината от учредяването ѝ.

След успешно кандидатстване пред Министерството на външните работи на Холандия, през юни 2005 год. бе реализиран проект с финансовата подкрепа на тази държава. Изпратен бе видният финансов експерт г-н Руурд ВЕРДАМ, с помощта на който бе изработена маркетингова стратегия за привличане на емитенти и инвеститори.

Както в предишни години, и през 2005 год. служители на Бorsата участваха в поредица от международни конференции и семинари, посветени на широк кръг проблеми на фондовите пазари.

РАЗВИТИЕ НА ТЕХНОЛОГИИТЕ НА БФБ-СОФИЯ

Освен текущите актуализации на системата COBOS и включването на “Client portfolio” като допълнителен модул, паралелно се разработва и система за автоматизирано разкриване на информация от публичните дружества и емитентите на ценни книжа, която ще даде възможност за незабавно уведомление на БФБ-София, Комисията за финансов надзор и Централен депозитар при настъпване на съществено за емитента събитие, подлежащо на разкриване, както и при разкриването на периодичната информация от тях.

ЕКСТРИ работи на база на електронни документи, които задължително се подписват с универсален електронен подпис, съгласно разпоредбите на българското законодателство. Постъпилата информация се съхранява в релационна база данни, като с отделна система постъпилата информация се прави достъпна на участниците на пазара. Очакванията на Бorsата са системата да заработи през второто тримесечие на 2006 г.

Междувременно БФБ-София АД закупи от техническия център на РТС т.нар. gate към системата за търговия, даващ възможност разработването на приложения от членовете на борсата, насочени към крайни клиенти, пренасочващи поръчките им към търговската система след потвърждение от брокер, които фактически се явяват алтернатива на COBOS по отношение на крайните клиенти. Като допълнителни възможности на модула са получаването на право за разпространение на борсова информация в реално време от членовете. Паралелно с това, модулет може да бъде полезен и като средство за евентуална бъдеща свързаност на БФБ-София АД с други финансови пазари по света, както и за автоматизиране на определени действия от борсовите членове, поради поддържаната технология за streaming на информация.

ИНДЕКСИ НА БФБ-СОФИЯ

На база на решение на Съвета на директорите от 13.06.2000 г. са разработени правила за изчисляване на индексите на БФБ-София и от 23 октомври 2000 г. започна официално изчисляването на индекса SOFIX.

Ежедневно, след приключване на търговската сесия се изчислява индексът SOFIX, който представлява съотношение на сумата от пазарната капитализация на дружествата, включени в него към текущия ден и сумата от пазарната капитализация на същите дружества към предходния ден.

Предвидено е в индекса да се включват най-ликвидните акции от емисиите, търгувани на регулираните пазари, отговарящи на следните условия:

- емисиите да са търгувани не по-малко от 3 месеца на регулираните пазари;
- пазарната капитализация на всяко от дружествата да не е по-малка от два милиона лева;
- броят на акционерите на всяко едно от дружествата да не е по-малък от 500 души;
- акциите на дружествата да са търгувани най-малко на 20 на сто от борсовите сесии през последните три месеца.

Правилата за изчисляване на индексите на Борсата предвиждат броят на дружествата, включени в индекса, да варират от 5 до 50.

На свое заседание от 11.01.2005 Съветът на директорите прие изменения в правилата за изчисляване на индексите на БФБ-София. Цитираното изменение по отношение на SOFIX модифицира формулата за калкулиране на индекса, като бяха добавени т. нар. Коригиращ коефициент, използван при промяна на дружествата в индекса, както и делител за следващата сесия при настъпване на корпоративно събитие с даденото дружество.

Освен посочените изменения, в правилата беше регламентирано и изчисляването на втори индекс, базиран на цените на 40-то най-активно търгувани дружества на борсата по критерий брой сделки за последните шест месеца, наречен BG 40. Изчисляването му официално стартира на 02.02.2005 г., като за базисна стойност се използваха 100 пункта от дата 31.01.2005 г. Критериите за включване на емисия в индекса са:

- Емисията да е една от 40-те с най-голям брой сделки за последните 6 месеца.
- Да е изцяло набрана и да се търгува вторично;
- Да е регистрирана на Официален или на Неофициален пазар не по-късно от 3 месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато емисията преминава от Неофициален на Официален пазар, за начална дата се приема датата на допускане до търговия на Неофициален пазар.

През юли 2005 г. беше извършена корекция в базите на SOFIX и BG 40, вследствие на отписването на Лукойл Нефтохим- Бургас АД от регистъра на КФН, като броят на дружествата в първия индекс се намали на 12, а в BG 40 това дружество беше заменено от Холдинг Варна АД.

На 02.08.2005 г. беше извършена редовната актуализация на BG 40, като от него отпаднаха емисиите на ДЗИ АД, Проучване и добив на нефт и газ АД, Инвестор.Бг АД, Адванс Инвест АД, Блгоевград-БТ АД, Булгартабак Холдинг АД, Фазерлес АД и София-БТ АД, а бяха добавени тези на Българска Телекомуникационна Компания, Кораборемонтен завод Одесос АД, Индустриален Капитал Холдинг АД, Холдинг Кооп-Юг АД, Полимери АД, Развитие Индустрия Холдинг АД, Мел Инвест Холдинг АД и Хидравлични елементи и Системи АД, считано от същата дата.

За годината SOFIX отбеляза нарастване от 32 %, при последна стойност от 2004 от 625.31, достигайки при последната търговска сесия на 28.12.2005 г. до 825. До 31.12.2005 г. индексът BG 40 нарасна с 31 % спрямо стартовата си стойност от 31.01.2005 г.

АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА НА БФБ-СОФИЯ

Съгласно направена справка, към 31.12.2005 год. акционерния състав на борсата е концентриран в пет основни вида лица, както следва:

Вид	Брой акции	Капитал	%
Министерство на финансите	129 000		43.97
Юридически лица	11 614		3.96
Физически лица	18 584		6.33
Институционални инвеститори	20 246		6.90
Инвестиционни посредници и търговски банки	113 949		38.84

Забележка: БФБ-София АД не разполага с информация относно лицата по чл. 22, ал. 2 от ЗППЦК и в частност кои от акционерите Юридически лица отговарят на термина "Институционални Инвеститори" от ПЗР на същия.